

DE-001-001493

Seat No. _____

Second Year B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Indian Culture : Paper - IX

(Cultural History of Gujarat : Modern Period) (Optional - 1)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001493

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) વિભાગ-૧ M.C.Q. છે.
(૨) વિભાગ-૨માં પ્રશ્નની સામેના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

વિભાગ - ૧ MCQ

૨૦ માર્ક્સ

- ૧ ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટી તરફથી કયું માસિક પ્રકાશિત થતું ?
(A) વેદપ્રકાશ (B) સત્યપ્રકાશ
(C) બુદ્ધિપ્રકાશ (D) ધર્મપ્રકાશ
- ૨ ખેડાનો સત્યાગ્રહ શેના માટે હતો ?
(A) ઓછા પાક (B) વધારે પાક
(C) વધુ મહેસૂલ (D) જમીન આકારણી
- ૩ બોરસદ સત્યાગ્રહ કોના માર્ગદર્શન હેઠળ થયો હતો ?
(A) ગાંધીજી (B) નહેરુ
(C) સરદાર વલ્લભભાઈ (D) ઢેબરભાઈ
- ૪ દાંડીકૂચ સત્યાગ્રહ દ્વારા કયા કાયદાનો ભંગ થયો હતો ?
(A) મીઠાની જકાત (B) વિદેશી કાપડની આયાત
(C) દારૂબંધી (D) મહેસૂલ
- ૫ દાંડીકૂચ સત્યાગ્રહ દ્વારા કઈ લડત શરૂ થઈ ?
(A) સવિનય કાનૂનભંગ (B) વિદેશનીતિ
(C) રંગભેદની નીતિ (D) અસહકાર

- ૬ ક્રિપ્સ કમિશન આવવાથી ગુજરાતમાં કઈ ચળવળ શરૂ થઈ ?
- (A) હિંદછોડો (B) સત્યાગ્રહ
(C) અસહકાર (D) સવિનય કાનૂભંગ
- ૭ હિન્દ છોડો ચળવળ કઈ સાલમાં શરૂ થઈ હતી ?
- (A) 1990 (B) 1943
(C) 1942 (D) 1941
- ૮ ગુજરાતનાં કયા સ્ટેટને પાકિસ્તાન સાથે ન જોડવા માટે લોકોએ લડત આપી ?
- (A) ગોંડલ (B) જૂનાગઢ
(C) મોરબી (D) જામનગર
- ૯ ગુજરાતમાં સર્વોદય વિચારસરણીનો જન્મ કોની વિચારસરણીમાંથી થયો ?
- (A) સરદાર પટેલ (B) ગાંધીજી
(C) રવિશંકર (D) વિનોબા ભાવે
- ૧૦ મજૂરોના પ્રશ્નોના નિરાકરણ માટે ગુજરાતમાં શેની સ્થાપના થઈ ?
- (A) મજૂર સંઘ (B) મજૂર મંડળી
(C) મજૂર મહાજન (D) મજૂર સભા
- ૧૧ ગણોત પ્રથા કોણે બંધ કરાવી ?
- (A) ગાંધીજી (B) સરદાર પટેલ
(C) લોકમાન્ય ટીલક (D) વિનોબા ભાવે
- ૧૨ હળપતિઓને અર્ધગુલામીમાંથી બહાર કાઢવા ગુજરાતમાં શું પ્રારંભ થયું ?
- (A) હળપતિ સંઘ (B) હળપતિ કાયદો
(C) હળપતિ સંગઠન (D) હળપતિ સભા
- ૧૩ સૌરાષ્ટ્રમાં કેટલાં દેશી રાજ્યો હતાં ?
- (A) 222 (B) 252
(C) 254 (D) 212

- ૧૪ ગુજરાતમાં મજૂર મહાજનની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
- (A) ઈ.સ. 1920 (B) ઈ.સ. 1922
(C) ઈ.સ. 1921 (D) ઈ.સ. 1900
- ૧૫ કૃષિના વિકાસ માટે ખેડૂતોને ખાતર અને બિયારણની સગવડ મળે તે માટે શેની સ્થાપના થઈ ?
- (A) જમીન વિકાસ બેન્ક (B) જમીન બિયારણ બેન્ક
(C) જમીન ખેતી બેન્ક (D) ખેતી બેન્ક
- ૧૬ ઉદ્યોગોના પ્રશ્નો અને વેપારીઓના હિતની રક્ષા માટે શેની રચના થઈ ?
- (A) ચેમ્બર્સ ઓફ બેન્ક (B) ચેમ્બર્સ ઓફ લેન્ડ
(C) ચેમ્બર્સ ઓફ કોમર્સ (D) ચેમ્બર્સ ઓફ ટ્રેડ
- ૧૭ અમદાવાદમાં વેપાર ઉદ્યોગના વિકાસ માટે કઈ સંસ્થા સ્થપાઈ ?
- (A) અટીરા (B) અટીકા
(C) ટાઈસા (D) અકીરા
- ૧૮ વડોદરામાં શેને લગતા કારખાનાઓ વધુ છે ?
- (A) દવાના (B) તેલના
(C) દાળના (D) કાપડના
- ૧૯ અકીકનાં ઉદ્યોગનું મુખ્ય કેન્દ્ર કયું છે ?
- (A) અમદાવાદ (B) જામનગર
(C) ખંભાત (D) વડોદરા
- ૨૦ ગણદેવીમાં શેના કારખાના વધુ છે ?
- (A) ગોળ (B) ખાંડ
(C) તેલ (D) દાળ

વિભાગ - ૨

- ૧ ગુજરાતના વિકાસમાં સયાજીરાવ-૩નાં પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૦
- અથવા
- ૧ 19મી સદીની સમાજ સુધારણાની પ્રવૃત્તિ અને તેના સમાજ સુધારકો વિશે જણાવો. ૧૦
- ૨ ગુજરાતની આરઝી હકુમત વિશે વિગતવાર અહેવાલ આપો. ૧૦
- અથવા
- ૨ ગુજરાત પર ગાંધી વિચારોના પ્રભાવને સમજાવો.
- ૩ કોઈ પણ એક પર ટૂંકનોંધ લખો : ૮
- (૧) દેશી રજવાડાનું વિલીનીકરણ
- (૨) બોરસદ અને દાંડીકૂચ સત્યાગ્રહ.
- ૪ કોઈ પણ એક ટૂંકનોંધ લખો : ૮
- (૧) ખેડા અને બારડોલીનો સત્યાગ્રહ
- (૨) વ્યાપાર અને ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે અર્વાચીન ગુજરાત.
- ૫ કોઈ પણ બેના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : ૧૪
- (૧) નર્મદા યોજના
- (૨) સામાજિક ક્ષેત્રે અર્વાચીન ગુજરાત
- (૩) 1942ની ચળવળ
- (૪) મહાગુજરાતની ચળવળ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Section - I is for MCQ.
(2) In Section - II marks are as shown against each question.

SECTION - I

20 Marks

- 1 Which monthly was published by Gujarat Vernacular Society?
(A) Vedprakash (B) Satyaprakash
(C) Buddhiprakash (D) Dharmaprakash
- 2 What was Kheda Satyagrah for?
(A) Less crop (B) More crop
(C) More revenue (D) Land Survey
- 3 Under whose guidance was Borsad Satyagrah undertaken?
(A) Gandhiji (B) Nehru
(C) Sardar Vallabhbhai (D) Dhebarbhai
- 4 Which law was broked through Dandi March?
(A) Salt tax (B) Import of foreign cloth
(C) Prohibition (D) Revenue
- 5 Which struggle began through Dandi March?
(A) Civil Disobedience (B) Foreign policy
(C) Racism (D) Non Co-operation
- 6 Which movement began due to the arrival of Crips Commission?
(A) Quit India (B) Satyagrah
(C) Non Co-operation (D) Civil Disobedience

- 7 In which year did the Quit India movement began?
(A) 1990 (B) 1943
(C) 1942 (D) 1941
- 8 People gave fight for which of the following state of Gujarat, not to join Pakistan?
(A) Gondal (B) Junagadh
(C) Morbi (D) Jamnagar
- 9 From whose ideology the idea of Sarvodaya born?
(A) Sardar Patel (B) Gandhiji
(C) Ravishankar (D) Vinoba Bhave
- 10 What was established for solving the labour problem in Gujarat?
(A) Majursangh (B) Majurmandali
(C) Majur Mahajan (D) Majursabha
- 11 Who stopped the 'Ganot' (tenancy) practice?
(A) Gandhiji (B) Sardar Patel
(C) Lokmanya Tilak (D) Vinoba Bhave
- 12 What was started in Gujarat to bring out farm labourers from their state of quasi slavery?
(A) Halpati Sangh (B) Halpati Law
(C) Halpati Sangathan (D) Halpati Sabha
- 13 How many native states were there in Saurashtra?
(A) 222 (B) 252
(C) 254 (D) 212
- 14 When was Majur Mahajan founded in Gujarat?
(A) 1920 A.D. (B) 1922 A.D
(C) 1921 A.D. (D) 1900 A.D

- 15 What was formed to facilitate the farmers with seed and fertilizer for the development in agriculture ?
- (A) Land Development Bank
  - (B) Land Seed Bank
  - (C) Land Farming Bank
  - (D) Farming Bank
- 16 What was formed to resolve the industrial disputes and safeguard interest of the merchants?
- (A) Chambers of Bank
  - (B) Chambers of Land
  - (C) Chambers of Commerce
  - (D) Chambers of Trade
- 17 Which organisation was formed for development of Trade and Industry in Ahmedabad?
- (A) Atira
  - (B) Atika
  - (C) Tira
  - (D) Akira
- 18 Which of the following factories are more in Vadodara?
- (A) Medicine
  - (B) Oil
  - (C) Dal
  - (D) Cotton
- 19 Which is the main centre of agate?
- (A) Ahmedabad
  - (B) Jamnagar
  - (C) Khambhat
  - (D) Vadodara
- 20 Which factories are more in Gandevi?
- (A) Jaggery
  - (B) Sugar
  - (C) Oil
  - (D) Dal

SECTION - II

- 1 Evaluate contribution of Sayajirao Gaekvad – 3rd in development of Gujarat. 10

OR

- 1 Describe 19th Century Social reform movements and its Reformers. 10

- 2 Give a detailed account of Arzi Hukumat of Gujarat. 10

OR

- 2 Explain impact of Gandhian thoughts on Gujarat. 10

- 3 Write short note on : (any **one**) 8

1. Merger of princely states.
2. Borsad and Dandi March Satyagrahas

- 4 Write short notes on any **one** : 8

1. Kheda and Bardoli Satyagrahs.
2. Modern Gujarat on Trades & Industrial front.

- 5 Answer in brief on any **two** : 14

1. Narmada Yojana
2. Modern Gujarat on social front.
3. 1942 Movement
4. Maha Gujarat Movement.